Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (peto vijeće)

14. siječnja 2016.*

„Poljoprivreda – Izvozna subvencija – Meso peradi – Provedbena uredba koja subvenciju utvrđuje na 0 eura – Tužba za poništenje – Regulatorni akt koji ne podrazumijeva provedbene mjere – Izravan utjecaj – Dopuštenost – Članak 3. stavak 3. Uredbe (EU) br. 182/2011 – Obveza obrazlaganja – Članak 164. stavak 3. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 – Legitimna očekivanja“

U predmetu T-397/13,

Tilly-Sabco, sa sjedištem u Guerlesquinu (Francuska), koji zastupaju R. Milchior, F. Le Roquais i S. Charbonnel, *avocats*,

tužitelj,

koji podupire

Doux SA, sa sjedištem u Châteaulinu (Francuska), koji zastupa J. Vogel, *avocat*,

intervenijent,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju D. Bianchi i K. Skelly, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva za poništenje Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 689/2013 od 18. srpnja 2013. o određivanju izvoznih subvencija za meso peradi (SL L 196, str. 13.),

OPĆI SUD (peto vijeće),

u sastavu: A. Dittrich (izvjestitelj), predsjednik, J. Schwarcz i V. Tomljenović, suci,

tajnik: S. Bukšek Tomac, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 22. travnja 2015.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu [1]

Okolnosti spora

1 Tužitelj Tilly-Sabco jest društvo koje je aktivno, među ostalim, u izvozu cijele zamrznute peradi u zemlje Bliskog istoka.

2 Ovom tužbom tužitelj zahtijeva poništenje akta koji je donijela Europska komisija, a kojim je ona odredila iznos od nula za izvozne subvencije za meso peradi za tri kategorije cijele zamrznute peradi.

3 Načela koja uređuju izvozne subvencije uređena su Uredbom Vijeća (EZ) br. 1234/2007 od 22. listopada 2007. o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i o posebnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode („Uredba o jedinstvenom ZOT-u“) (SL L 299, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 9., str. 61.), kako je izmijenjena.

4 Poglavlje III. Uredbe br. 1234/2007, naslovljeno „Izvoz“, u dijelu III., naslovljenom „Trgovina s trećim zemljama“, sadržava odjeljak II., naslovljen „Izvozne subvencije“, posvećen tim subvencijama. Članak 162. te uredbe propisuje da, u mjeri potrebnoj da se omogući izvoz na temelju kotacija ili cijena šećera na svjetskom tržištu, a u okviru ograničenja koja proizlaze iz sporazuma zaključenih u skladu s člankom 218. Ugovora, razlika između tih kotacija ili cijena i cijena u Europskoj uniji može se pokriti izvoznim subvencijama, među ostalim, za meso peradi.

5 U skladu s člankom 164. stavkom 1. Uredbe br. 1234/2007, izvozne subvencije jednake su u cijeloj Uniji. U skladu sa stavkom 2. tog članka, subvencije određuje Komisija, i to u pravilnim vremenskim razmacima ili za određene proizvode raspisivanjem natječaja. Taj stavak također predviđa da se, osim u slučaju kad se određuje raspisivanjem natječaja, popis proizvoda za koje se dodjeljuje izvozna subvencija i iznos te subvencije utvrđuju najmanje jednom u svaka tri mjeseca.

[omissis]

10 Provedbenom uredbom (EU) br. 689/2013 od 18. srpnja 2013. o određivanju izvoznih subvencija za meso peradi (SL L 196, str. 13.; u daljnjem tekstu: pobijana uredba) Komisija je, među ostalim, odredila iznos od nula za izvozne subvencije za tri kategorije zamrznute peradi, čiji su brojevi 0207 12 10 9900, 0207 12 90 9190 i 0207 12 90 9990.

11 Iznos subvencija za šest drugih proizvoda – uglavnom piliće – koji je naveden u Prilogu pobijanoj uredbi, a koji je određen na nula Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1056/2011 od 20. listopada 2011. o određivanju izvoznih subvencija za meso peradi (SL L 276, str. 31.), nije izmijenjen.

12 U skladu s pobijanom uredbom, odredišta na koja se odnose izvozne subvencije su, među ostalim, zemlje Bliskog istoka.

13 Pobijana uredba usto je stavila izvan snage Uredbu br. 360/2013, koja je do tada određivala razinu subvencija za sektor o kojem je riječ.

[omissis]

1 — Navedene su samo one točke presude za koje Opći sud procjenjuje da ih je korisno objaviti.

Postupak i zahtjevi stranaka

17 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 6. kolovoza 2013. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.

18 Zasebnim aktom, podnesenim istog dana tajništvu Općeg suda, tužitelj je podnio zahtjev za privremenu pravnu zaštitu u kojem je u biti zahtijevao da predsjednik Općeg suda suspendira primjenu pobijane uredbe do donošenja odluke kojom se završava glavni postupak. Rješenjem od 29. kolovoza 2013. predsjednik Općeg suda odobrio je Francuskoj Republici intervenciju u postupak o privremenoj pravnoj zaštiti u potporu tužbenom zahtjevu. Predsjednik Općeg suda odbio je zahtjev za privremenu pravnu zaštitu rješenjem od 26. rujna 2013. Tilly-Sabco/Komisija (T-397/13 R, EU:T:2013:502), a o troškovima će se odlučiti naknadno.

19 Aktom upisanim u tajništvu Općeg suda 15. studenoga 2013. Doux SA, društvo koje je također aktivno, među ostalim, u izvozu cijele zamrznute peradi iz Unije u zemlje Bliskog istoka, zatražio je intervenciju u potporu zahtjevu tužitelja u glavnom postupku. Rješenjem od 7. travnja 2014. predsjednik petog vijeća Općeg suda odobrio je tu intervenciju.

20 Tužitelj je zatražio da se određeni povjerljivi elementi sadržani u replici i u njezinim prilozima ne priopće intervenijentu. Priopćavanje intervenijentu tih pismena i priloga ograničeno je na verzije koje nisu povjerljive, a koje je podnio tužitelj. Intervenijent u tom pogledu nije iznio prigovore.

21 Intervenijent je podnio svoj intervencijski podnesak u za to određenom roku, a Komisija je na njega podnijela svoja očitovanja također u za to određenom roku. Tužitelj u za to određenom roku nije podnio očitovanja na taj podnesak.

22 Na prijedlog suca izvjestitelja, Opći sud odlučio je otvoriti usmeni dio postupka i u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih člankom 64. Poslovnika Općeg suda od 2. svibnja 1991. pozvao stranke na pisani odgovor na pitanja i zatražio od Komisije podnošenje određenih dokumenata. Stranke su tim zahtjevima udovoljile u za to određenom roku.

23 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:

— utvrdi da je tužba dopuštena;

— poništi pobijanu uredbu;

— naloži Komisiji snošenje troškova.

24 Intervenijent od Općeg suda zahtijeva da:

— utvrdi da je tužba za poništenje pobijane uredbe koju je podnio tužitelj dopuštena;

— poništi pobijanu uredbu;

— naloži Komisiji snošenje troškova.

25 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

— odbije tužbu kao nedopuštenu ili neosnovanu;

— o troškovima odluči naknadno.

Pravo

26 U prilog tužbi tužitelj ističe pet tužbenih razloga koji se odnose, prvi, na bitnu povredu postupka i zlouporabu postupka, drugi, na povredu postupka i nenadležnost, treći, na nedostatak obrazloženja, četvrti, na pogrešnu primjenu prava ili očitu pogrešku u ocjeni i, peti, na povredu načela zaštite legitimnih očekivanja.

27 Komisija ističe da je tužba nedopuštena bez formalnog isticanja prigovora nedopuštenosti. Smatra da tužitelj nema aktivnu procesnu legitimaciju jer prema njezinu mišljenju nisu ispunjene pretpostavke predviđene člankom 263. četvrtim stavkom UFEU-a.

I – *Dopuštenost*

28 Tužitelj, kojega podupire intervenijent, ističe da je pobijana uredba regulatorni akt koji ga se izravno tiče i koji ne podrazumijeva provedbene mjere u skladu s trećim slučajem iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a. Podredno ističe da se pobijana uredba na njega izravno i osobno odnosi u smislu drugog slučaja iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a.

29 Valja započeti ispitivanjem je li pobijana uredba regulatorni akt koji se izravno odnosi na tužitelja i koji ne podrazumijeva provedbene mjere.

A – *Postojanje regulatornog akta*

30 Što se, najprije, tiče pitanja je li pobijana uredba regulatorni akt u smislu trećeg slučaja iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a, valja podsjetiti na to da pojam regulatornog akta u smislu te odredbe treba razumjeti kao svaki opći akt osim zakonodavnih akata (presuda od 3. listopada 2013., Inuit Tapiriit Kanatami i dr./Parlament i Vijeće, C-583/11 P, Zb., EU:C:2013:625, t. 61.; rješenje od 6. rujna 2011., Inuit Tapiriit Kanatami i dr./Parlament i Vijeće, T-18/10, Zb., EU:T:2011:419, t. 56. i presuda od 25. listopada 2011., Microban International i Microban (Europe)/Komisija, T-262/10, Zb., EU:T:2011:623, t. 21.).

31 Kao što to tužitelj pravilno ističe, akt je opće naravi ako se primjenjuje na objektivno utvrđene situacije i ako proizvodi pravne učinke u odnosu na kategorije osoba koje su obuhvaćene općenito i apstraktno (rješenje od 8. travnja 2008., Saint-Gobain Glass Deutschland/Komisija, C-503/07 P, Zb., EU:C:2008:207, t. 71. i presuda Microban International i Microban (Europe)/Komisija, t. 30 *supra*, EU:T:2011:623, t. 23.). U ovom slučaju valja navesti da je pobijana uredba opće naravi jer ima za cilj utvrditi iznos izvoznih subvencija koje se primjenjuju na kategoriju operatora koji su obuhvaćeni općenito i apstraktno, tj. na sve operatore koji izvoze proizvode o kojima je riječ u zemlje na koje se odnosi ta uredba.

32 Budući da pobijana uredba nije donesena ni u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ni u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom u smislu članka 289. stavaka 1. do 3. UFEU-a (vidjeti u tom smislu rješenje od 4. lipnja 2012., Eurofer/Komisija, T-381/11, Zb., EU:T:2012:273, t. 44.), ona je regulatorni akt u smislu trećeg slučaja iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a.

33 Komisija usto priznaje da je pobijana uredba regulatorni akt.

B – *Izravni utjecaj na tužitelja*

34 Nema nikakva razloga pojam izravnog utjecaja, koji se zahtijeva u pogledu regulatornih akata u okviru trećeg slučaja iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a, tumačiti na drukčiji način od onoga na koji se taj pojam tumači u okviru drugog slučaja iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a, tj. u pogledu akata koji se „izravno i osobno“ odnose na fizičku ili pravnu osobu (vidjeti u tom smislu mišljenje nezavisne odvjetnice Kokott u predmetu Telefónica/Komisija, C-274/12 P, Zb., EU:C:2013:204, t. 59.).

35 Pretpostavka izravnog utjecaja zahtijeva, kao prvo, da sporna mjera izravno proizvodi učinke na pravnu situaciju pojedinca i, kao drugo, da ne ostavlja nikakvu diskrecijsku ovlast adresatima te mjere koji su zaduženi za njezinu provedbu, pri čemu ta mjera ima isključivo automatsku narav i proizlazi iz samog spornog propisa bez primjene drugih posrednih pravila (vidjeti presudu Microban International i Microban (Europe)/Komisija, t. 30. *supra*, EU:T:2011:623, t. 27. i navedenu sudsku praksu).

36 U ovom slučaju pobijana uredba proizvodi izravan pravni učinak na tužitelja jer on više ne može dobiti izvozne subvencije u pozitivnom iznosu za svoj izvoz cijele zamrznute peradi u zemlje Bliskog istoka. Budući da je iznos izvoznih subvencija pobijanom uredbom određen na nula, ona u tom smislu ne ostavlja nikakvu marginu prosudbe nacionalnim tijelima zaduženima za dodjelu subvencija. Čak i da nacionalno tijelo odobri izvoznu subvenciju, ona bi automatski bila u iznosu od nula jer pobijana uredba nacionalnim tijelima ne ostavlja nikakvu marginu prosudbe koja bi im omogućila da odrede izvoznu subvenciju u pozitivnom iznosu.

37 Pobijana uredba stoga izravno utječe na tužitelja.

38 Komisija je usto u odgovoru na pitanje koje je u tom smislu postavljeno na raspravi potvrdila da ne osporava izravan utjecaj na tužitelja, što je uneseno u zapisnik s rasprave.

C – *Postojanje akta koji ne podrazumijeva provedbene mjere*

39 Pojam regulatornih akata koji ne podrazumijevaju provedbene mjere u smislu trećeg slučaja iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a valja tumačiti s obzirom na cilj te odredbe, koji je, kao što to proizlazi iz njezina nastanka, izbjegavanje toga da pojedinac bude prisiljen prekršiti pravo kako bi ostvario pristup sudu. Ako određeni regulatorni akt proizvodi izravne učinke na pravni položaj fizičke ili pravne osobe a da pritom ne zahtijeva provedbene mjere, ta bi osoba mogla biti lišena djelotvorne sudske zaštite ako pred sudom Unije ne raspolaže izravnim pravnim lijekom radi osporavanja zakonitosti tog regulatornog akta. U nedostatku provedbenih mjera, fizička ili pravna osoba, iako se predmetni akt izravno odnosi na nju, mogla bi ostvariti sudski nadzor tog akta samo nakon što je povrijedila njegove odredbe, pozivajući se na njihovu nezakonitost u okviru postupaka koji su protiv nje pokrenuti pred nacionalnim sudovima (presuda od 19. prosinca 2013., Telefónica/Komisija, C-274/12 P, Zb., EU:C:2013:852, t. 27.).

40 Sud je također pojasnio da se, u slučaju kada regulatorni akt podrazumijeva provedbene mjere, sudski nadzor poštovanja pravnog poretka Unije osigurava neovisno o tome proistječu li navedene mjere iz Unije ili iz država članica. Fizičke i pravne osobe koje zbog pretpostavki dopuštenosti predviđenih člankom 263. četvrtim stavkom UFEU-a ne mogu izravno pobijati regulatorni akt Unije pred sudom Unije zaštićene su od primjene takvog akta na njih mogućnošću pobijanja provedbenih mjera sadržanih u tom aktu (presuda Telefónica/Komisija, t. 39. *supra*, EU:C:2013:852, t. 28.).

41 Radi ocjene podrazumijeva li regulatorni akt provedbene mjere potrebno je usredotočiti se na položaj osobe koja se poziva na pravo na pokretanje postupka na temelju trećeg slučaja iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a. Slijedom navedenog, pitanje podrazumijeva li akt u pitanju provedbene mjere u odnosu na druge osobe nije relevantno. Usto se valja ograničiti isključivo na predmet tužbe (presuda Telefónica/Komisija, t. 39. *supra*, EU:C:2013:852, t. 30. i 31.).

42 Iako iz sudske prakse navedene gore u točki 39. proizlazi da pojam regulatornih akata koji ne podrazumijevaju provedbene mjere treba tumačiti s obzirom na cilj te odredbe, koji je jamčenje djelotvorne sudske zaštite, to ipak ne znači da taj pojam treba razmotriti isključivo s obzirom na taj cilj. Naime, nije moguće izjasniti se o objektivnom kriteriju dopuštenosti, tj. pretpostavci postojanja regulatornog akta koji podrazumijeva provedbene mjere, odgovarajući isključivo na pitanje raspolaže li tužitelj djelotvornom sudskom zaštitom.

43 S obzirom na tekst trećeg slučaja iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a, također valja ispitati „podrazumijeva“ li regulatorni akt o kojem je riječ mjere za njegovu provedbu. To znači da provedbene mjere u smislu te odredbe mogu biti jedino mjere koje tijela Unije ili nacionalna tijela donose u uobičajenom tijeku stvari. Ako u uobičajenom tijeku stvari tijela Unije i nacionalna tijela ne donesu nikakvu mjeru za provedbu regulatornog akta i konkretiziranje njegovih posljedica za svakog od operatora o kojima je riječ, taj regulatorni akt ne „podrazumijeva“ provedbene mjere.

44 Valja naglasiti da prema tekstu trećeg slučaja iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a nije dovoljno da regulatorni akt „može podrazumijevati“ provedbene mjere, nego je potrebno da „podrazumijeva“ provedbene mjere.

45 Izričaji triju slučaja iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a u drugim jezičnim verzijama UFEU-a osim francuske, poput engleske verzije (*does not entail implementing measures*) ili njemačke verzije (*keine Durchführungsmaßnahmen nach sich ziehen*), potvrđuju da mora biti riječ o mjerama koje prirodno proizlaze iz regulatornog akta. Nije dovoljno da operator umjetno može obvezati upravu na donošenje mjere protiv koje je moguć pravni lijek jer takva mjera nije mjera koju regulatorni akt „podrazumijeva“.

46 Stoga valja ispitati hoće li u uobičajenom tijeku stvari tijela donijeti mjere radi provedbe pobijane uredbe.

47 U skladu s člankom 167. stavkom 1. Uredbe br. 1234/2007, izvozne subvencije dodjeljuju se isključivo na temelju zahtjeva i po predočenju izvozne dozvole. Članak 4. stavak 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 612/2009 od 7. srpnja 2009. o utvrđivanju zajedničkih detaljnih pravila za primjenu sustava izvoznih subvencija za poljoprivredne proizvode (SL L 186, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 28., str. 241.) predviđa da je uvjet za ostvarivanje prava na subvenciju predočavanje izvozne dozvole s unaprijed utvrđenom subvencijom, osim u slučaju kada se izvozi roba. Kao što to ističe Komisija, zahtjev se mora podnijeti pri nacionalnim tijelima, a izvoznu dozvolu s unaprijed utvrđenom subvencijom također izdaju nacionalna tijela.

48 Usto, u skladu s člankom 46. stavkom 1. Uredbe br. 612/2009, subvencije samo na poseban zahtjev izvoznika isplaćuje država članica na čijem je području prihvaćena izvozna deklaracija.

49 Usto valja navesti da, prema članku 1. stavku 2. točki (b) podtočki ii. Uredbe Komisije (EZ) br. 376/2008 od 23. travnja 2008. o utvrđivanju zajedničkih detaljnih pravila za primjenu sustava uvoznih i izvoznih dozvola i potvrda o utvrđivanju unaprijed za poljoprivredne proizvode (SL L 114, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 28., str. 102.), dozvola ili potvrda u slučaju izvoza predočava se za „proizvode iz članka 162. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1234/2007 za koje je utvrđena izvozna subvencija, uključujući to da je izvozna subvencija nula ili je utvrđen porez na izvoz“.

50 Nadalje, prema članku 1. stavku 4. Uredbe br. 376/2008, „za potrebe sustava izvoznih dozvola i potvrda o utvrđivanju unaprijed iz stavka 1., ako je utvrđena subvencija za proizvode koji nisu navedeni u Prilogu II., dijelu II. i ako gospodarski subjekt ne zahtijeva subvenciju, od navedenog gospodarskog subjekta ne smije se zahtijevati da predoči dozvolu ili potvrdu za izvoz predmetnih proizvoda“.

51 U ovom slučaju među strankama nije sporno da nije bilo nikakve obveze stjecanja izvozne dozvole za proizvode o kojima je riječ kako bi ih se moglo izvoziti bez izvoznih subvencija.

52 Komisija tvrdi da, čak i u slučaju određivanja iznosa izvoznih subvencija uredbom na nula, „ništa ne sprečava“ operatora da podnese zahtjev za izdavanje izvozne dozvole jer je izdavanjem izvozne dozvole u skladu s člankom 7. stavkom 1. Uredbe br. 376/2008 izvoznikovo pravo utvrđeno, štiteći operatora od svakog rizika u slučaju da Unija odluči nametnuti dodatne pristojbe, zabranu izvoza ili bilo koju drugu sličnu mjeru.

53 Međutim, odlučujuće pitanje za utvrđivanje „podrazumijeva“ li pobijana uredba provedbene mjere nije postoji li nešto što sprečava operatore o kojima je riječ da zatraže izvoznu dozvolu kojom se unaprijed utvrđuju izvozne subvencije, nego podnose li operatori u uobičajenom tijeku stvari takve zahtjeve.

54 U tom smislu valja navesti da, budući da dobivanje izvozne dozvole nije obvezno i da će izvozne subvencije koje se mogu utvrditi u svakom slučaju iznositi nula, u uobičajenom tijeku stvari operatori o kojima je riječ neće nacionalnim tijelima podnijeti zahtjeve za izvozne dozvole kojima se unaprijed utvrđuju izvozne subvencije.

55 Tužitelj u replici pravilno naglašava da je rizik uspostave poreza na izvoz odnosno zabrane izvoza između datuma zahtjeva za izvoznu dozvolu i samog izvoza u 2013. u sektoru o kojem je riječ bio teoretski. Naime, budući da su proizvodi o kojima je riječ do donošenja pobijane uredbe uživali izvozne subvencije u pozitivnom iznosu, nije bilo zamislivo da će Komisija u bliskoj budućnosti uspostaviti porez na izvoz ili čak zabranu izvoza. Komisija usto ne tvrdi da je takav rizik postojao.

56 Komisija usto priznaje da u sektoru peradi nije bilo zahtjeva za izvozne dozvole nakon utvrđivanja subvencija na nula pobijanom uredbom.

57 S obzirom na to da Komisija ističe da je u sektorima žitarica i šećera bilo zahtjeva za izvozne subvencije unatoč iznosu izvoznih subvencija od nula, valja istaknuti da ona ne pruža nikakve detalje o tome zbog čega su operatori u drugim sektorima podnijeli takve zahtjeve i o tome je li situacija u sektoru mesa peradi usporediva. Komisija je usto na raspravi priznala da ne postoje noviji primjeri takve prakse.

58 Zbog utvrđivanja iznosa izvoznih subvencija pobijanom uredbom na nula i u nedostatku obveze predočenja izvozne dozvole za izvoz proizvoda o kojima je riječ, u uobičajenom tijeku stvari nacionalnim tijelima neće se podnijeti nijedan zahtjev za izvoznu dozvolu. U nedostatku zahtjeva za izvozne dozvole kojima se unaprijed utvrđuju izvozne subvencije, nacionalna tijela neće donijeti nikakvu mjeru za provedbu pobijane uredbe. Ta tijela stoga u uobičajenom tijeku stvari neće donijeti takve mjere. Stoga neće postojati nikakva mjera koja konkretizira posljedice pobijane uredbe na različite operatore o kojima je riječ.

59 Bilo bi umjetno smatrati da pobijana uredba podrazumijeva provedbene mjere samo zbog toga što operatori mogu podnijeti zahtjeve za izvozne dozvole kojima se unaprijed utvrđuju izvozne subvencije i tako obvezati nacionalna tijela na donošenje mjera za provedbu pobijane uredbe, tj. dodjelu izvoznih subvencija u iznosu od nula. Naime, operatori nemaju nikakav razlog za takvo postupanje i neće to učiniti u uobičajenom tijeku stvari.

60 Komisija priznaje da se može činiti prekomjernim zahtijevati od operatora da podnese zahtjev za izvoznu dozvolu s jedinim ciljem stjecanja pristupa sudu. Također priznaje, u odgovoru na pisano pitanje Općeg suda, da određivanje iznosa izvoznih subvencija u uredbi na nula „u određenoj mjeri“ predstavlja akt koji u uobičajenom tijeku stvari neće uzrokovati donošenje ikakvog akta tijela radi njegove provedbe jer operator *a priori* nema potrebe ni za kakvim aktom kako bi mogao izvoziti bez subvencija.

61 Komisija ipak smatra da bi se provedbeni akt koji se inače ne bi zahtijevao u ovom slučaju upravo mogao zahtijevati samo radi stjecanja pristupa sudu. Ona smatra da je tužitelj mogao zahtijevati izvoznu dozvolu koja bi dala pravo na izvoznu subvenciju u iznosu od 0 eura i da je nakon predočenja dokaza o izvozu proizvoda spomenutih u dozvoli on mogao pred nacionalnim sudom osporavati dodjelu subvencije u iznosu od nula, pozivajući se na navodnu nezakonitost pobijane uredbe.

62 Međutim, upravo činjenica da bi se zahtjev nacionalnim tijelima podnio samo u svrhu stjecanja pristupa sudu znači da se taj zahtjev neće podnijeti u uobičajenom tijeku stvari. Budući da nacionalno tijelo nema drugog izbora nego odrediti iznos subvencija na nula, izvoznik u tim okolnostima ne može imati nikakav interes za određivanje subvencija od nacionalnog tijela, osim radi postizanja na „umjetan“ način donošenja akta protiv kojeg se može podnijeti pravni lijek.

63 Iz prethodno navedenoga proizlazi da pobijana uredba ne „podrazumijeva“ provedbene mjere.

64 Taj rezultat nije doveden u pitanje Komisijinim argumentom prema kojem bi bilo paradoksalno dopuštenost pravnog lijeka učiniti ovisnim o razini subvencija i smatrati da u slučaju određivanja iznosa subvencija na nula uredba ne podrazumijeva provedbene mjere, dok je u slučaju određivanja na razinu iznad nula akt koji se može pobijati provedbeni akt na nacionalnoj razini.

65 Naime, pitanje podrazumijeva li regulatorni akt provedbene mjere mora se razmotriti uzimajući u obzir sve okolnosti ovog slučaja. Valja podsjetiti na to da se radi ocjene podrazumijeva li regulatorni akt provedbene mjere potrebno usredotočiti na položaj osobe koja se poziva na pravo na pokretanje postupka povodom pravnog lijeka (vidjeti točku 41. gore). Stoga je moguće da istu uredbu mogu osporavati određeni operatori pred Općim sudom jer se izravno na njih odnosi i ne podrazumijeva provedbene mjere u odnosu na njih, ali podrazumijeva provedbene mjere u odnosu na druge operatore. *A fortiori*, nije isključeno da uredba koja određuje iznos subvencija na nula ne podrazumijeva provedbene mjere, dok ih „slična“ uredba koja određuje subvencije na pozitivan iznos podrazumijeva.

66 Stoga nije potrebno ispitati osnovanost tužiteljevih argumenata prema kojima, čak i da je zatražio izvoznu dozvolu koja unaprijed određuje izvozne subvencije, u svakom slučaju ne bi mogao pred nacionalnim sudom osporiti akt donesen na nacionalnoj razini koji dodjeljuje izvozne subvencije u iznosu od nula.

67 Nije potrebno ispitati ni tužiteljeve argumente prema kojima se pobijana uredba na njega osobno odnosi.

68 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da je tužba dopuštena jer je pobijana uredba regulatorni akt koji se izravno odnosi na tužitelja i koji ne podrazumijeva provedbene mjere.

II – *Meritum*

A – *Prvi tužbeni razlog, koji se odnosi na bitnu povredu postupka i zlouporabu postupka*

69 Prvi tužbeni razlog dijeli se na dva dijela. Prvi dio odnosi se na nepoštovanje postupka predviđenog Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, str. 13.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 5., str. 291.), a drugi se odnosi na proturječje između usvojenog postupka i odredaba koje sadržava tekst o kojem je riječ.

1. Prvi dio, koji se odnosi na nepoštovanje postupka predviđenog Uredbom br. 182/2011

70 Tužitelj, kojeg podupire intervenijent, smatra da predstavljanjem nacrta pobijane uredbe samo tijekom sastanka upravnog odbora Komisija nije poštovala pravila predviđena člankom 3. stavkom 3. Uredbe br. 182/2011. Komisija članovima upravnog odbora nije dala sve elemente koji „omogućavaju članovima odbora pravodobno i učinkovito razmatranje nacrta provedbenog akta i izražavanje stajališta“ u smislu članka 3. stavka 3. Uredbe br. 182/2011.

71 Komisija osporava tužiteljeve i intervenijentove argumente.

72 Najprije valja navesti da je tužitelj prvotno naveo da se prvi tužbeni razlog u cijelosti odnosi na zlouporabu postupka.

73 Međutim, prvim dijelom prvog tužbenog razloga tužitelj u biti ističe bitnu povredu postupka jer Komisija prilikom savjetovanja s upravnim odborom nije poštovala postupak predviđen člankom 3. stavkom 3. Uredbe br. 182/2011. Tužitelj je na raspravi potvrdio da se prvi dio prvog tužbenog razloga zapravo odnosi na bitnu povredu postupka, što je uneseno u zapisnik s rasprave.

a) Navodna povreda postupovnih odredaba

74 U skladu s člankom 195. Uredbe br. 1234/2007, Komisiji pomaže upravni odbor. U skladu s člankom 3. stavkom 2. Uredbe br. 182/2011, odbor je sastavljen od predstavnika država članica i njime predsjeda predstavnik Komisije.

75 Članak 3. stavak 3. Uredbe br. 182/2011 glasi:

„Predsjednik podnosi odboru nacrt provedbenog akta koji će donijeti Komisija.

Osim u opravdanim slučajevima, predsjednik saziva sastanak najmanje 14 dana nakon podnošenja nacrta provedbenog akta i nacrta dnevnog reda odboru. Odbor daje svoje mišljenje o nacrtu provedbenog akta u roku koji predsjednik može utvrditi s obzirom na žurnost predmeta. Rokovi su proporcionalni i omogućavaju članovima odbora pravodobno i učinkovito razmatranje nacrta provedbenog akta i izražavanje stajališta.“

76 Kao što je to objasnila Komisija, savjetovanje s upravnim odborom odvilo se kako slijedi. Komisija je 16. srpnja, tj. dva dana prije sastanka upravnog odbora, članovima upravnog odbora poštom poslala dokument naslovljen „EU Market situation for poultry“ (Stanje tržišta peradi EU-a, u daljnjem tekstu: dokument podnesen upravnom odboru).

77 Tijekom prijepodneva kada se održao sastanak upravnog odbora od 18. srpnja 2013. Komisija je predstavila stanje tržišta peradi. Poslijepodne tog dana kada je održan sastanak, nakon 13 sati, Komisija je upravnom odboru predstavila nacrt pobijane uredbe. Bila je riječ o standardnoj uredbi u kojoj su samo brojevi ažurirani. Konkretno, bila je riječ o preslici prethodne uredbe koja je određivala izvozne subvencije u kojoj su navođenja u vezi s iznosima subvencija bila precrtana olovkom.

78 Nacrt pobijane uredbe potom je bio stavljen na glasovanje. Glavni direktor Opće uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj izvršio je formalnosti automatske ovjere istog dana u 15.46 sati kako bi se omogućila objava pobijane uredbe sutradan u *Službenom listu* radi stupanja na snagu i početka primjene tog istog dana.

79 Komisija je usto objasnila da je slijedila tu praksu za određivanje izvoznih subvencija od 1962.

80 Štoviše, navela je da postupak i rokovi u tom slučaju nisu bili predmet nikakva osporavanja država članica.

81 Komisija tvrdi da su razlozi za tu praksu izbjegavanje curenja informacija, poremećaja tržišta i špekulacija koji dovode u opasnost financijske interese Unije. Navodi da se predstavljanje nacrta mjera nakon 13 sati opravdava činjenicom da se na temelju članka 16. Uredbe br. 376/2008 zahtjev za valjanu dozvolu za isti dan ne može podnijeti nakon 13 sati. Komisija smatra da su ta pravila apsolutno nužna i da bi prethodno poznavanje eventualnog smanjenja iznosa subvencija operatorima utvrđivanjem unaprijed subvencija omogućilo stjecanje golemih iznosa, plodova čiste špekulacije, i to na štetu proračuna Unije, uzrokujući usto velike poremećaje tržišta. Komisija također ističe da operatore o mjerama prije njihove objave obavještavaju različite profesionalne organizacije koje su u kontaktu sa svojim nacionalnim tijelima.

82 Tužitelj smatra da Komisijini argumenti ne opravdavaju predstavljanje nacrta pobijane uredbe samo tijekom sastanka i da se ne može presumirati da postoji rizik curenja informacija.

83 Stoga valja ispitati je li način na koji je Komisija postupila prilikom donošenja pobijane uredbe u skladu s pravilima predviđenima u članku 3. stavku 3. Uredbe br. 182/2011.

84 Valja započeti ispitivanjem pitanja dopušta li načelno Uredba br. 182/2011 da se nacrt uredbe predstavi upravnom odboru tijekom sastanka.

85 Članak 3. stavak 3. drugi podstavak prva rečenica Uredbe br. 182/2011 predviđa rok od najmanje 14 dana između podnošenja nacrta provedbenog akta i datuma sastanka upravnog odbora, „[o]sim u opravdanim slučajevima“.

86 Stoga je moguće odstupiti od pravila o predstavljanju nacrta uredbi 14 dana prije datuma sastanka upravnog odbora, ali Uredba br. 182/2011 ne predviđa minimalan rok koji se mora poštovati. Zbog teksta „[o]sim u opravdanim slučajevima“, koji se nalazi na početku prve rečenice članka 3. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 182/2011, toj se prvoj rečenici ne protivi predstavljanje nacrta uredbe tijekom sastanka.

87 Druga rečenica članka 3. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 382/2011 predviđa da upravni odbor daje svoje mišljenje o nacrtu provedbenog akta „u roku koji predsjednik može utvrditi s obzirom na žurnost predmeta“. Tužitelj je tijekom rasprave u biti tvrdio da iz te formulacije proizlazi da uvijek mora postojati neki rok i da on ne može biti nula pa je isključeno predstavljanje nacrta uredbe radi usvajanja tijekom sastanka.

88 U tom smislu Komisija je na raspravi pravilno naglasila da, čak i u slučaju predstavljanja nacrta radi usvajanja tijekom sastanka, članovi upravnog odbora ipak raspolažu „trenutkom“ za razmatranje teksta. Naime, čak i u slučaju predstavljanja nacrta uredbe tijekom sastanka, glasovanje nije istodobno s predstavljanjem nacrta, nego uvijek nakon proteka određenog vremena od barem nekoliko minuta ili nekoliko četvrtina sata. Predstavljanje tijekom sastanka stoga ne znači da je rok za mišljenje upravnog odbora nula.

89 Ni trećoj rečenici članka 3. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 182/2011, prema kojoj su „[r]okovi [...] proporcionalni i omogućavaju članovima odbora pravodobno i učinkovito razmatranje nacrta provedbenog akta i izražavanje stajališta“, ne protivi se predstavljanje nacrta uredbe tijekom sastanka. Naime, ako je rok od nekoliko minuta ili, prema potrebi, nekoliko četvrtina sata između podnošenja nacrta uredbe upravnom odboru i glasovanja dovoljan kako bi članovima odbora dao stvarne mogućnosti razmatranja nacrta provedbenog akta i izražavanja stajališta, takav rok može biti „proporcionalan“ u smislu treće rečenice članka 3. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 182/2011.

90 Formulacija prema kojoj članovi upravnog odbora moraju imati mogućnost razmotriti nacrt „pravodobno“ mora se tumačiti s obzirom na činjenicu da rok prema istoj odredbi mora biti „proporcionalan“. Formulacija „pravodobno“ ne znači nužno da nacrt uredbe mora biti podnesen upravnom odboru prije datuma sastanka. Ako je rok od nekoliko minuta ili, prema potrebi, nekoliko četvrtina sata s obzirom na okolnosti „proporcionalan“, to se predstavljanje mora smatrati učinjenim „pravodobno“ u smislu treće rečenice članka 3. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 182/2011.

91 Iz prethodno navedenoga proizlazi da se članku 3. stavku 3. Uredbe br. 182/2011 načelno ne protivi predstavljanje nacrta uredbe tijekom sastanka.

92 Stoga valja ispitati postoji li za donošenje pobijane uredbe dovoljno opravdanje da se ne poštuje rok od 14 dana koji treba poštovati, „[o]sim u opravdanim slučajevima“ te je li predstavljanje tijekom sastanka upravnog odbora u ovom slučaju članovima upravnog odbora dalo stvarne mogućnosti razmatranja nacrta provedbenog akta i izražavanja stajališta.

93 U tom smislu prije svega valja podsjetiti na to da je Komisija dva dana prije datuma sastanka članovima upravnog odbora poštom poslala dokument podnesen upravnom odboru, tj. prikaz stanja tržišta peradi. Taj dokument, koji je tužitelj podnio u prilogu tužbi, omogućio je državama članicama da se upoznaju sa stanjem tržišta i da oblikuju svoje mišljenje o njemu. S obzirom na sadržaj tog dokumenta, vremenski razmak između njegova slanja i datuma sastanka bio je dovoljan da se članovi upravnog odbora odgovarajuće upoznaju s njegovim elementima, da oblikuju mišljenje o stanju tržišta i da pripreme eventualna pitanja za Komisiju u tom području tijekom sastanka upravnog odbora. Valja navesti da članak 3. stavak 3. Uredbe br. 182/2011 ne predviđa poseban rok za slanje tih dokumenata. Naime, rok od 14 dana predviđen u prvoj rečenici članka 3. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 182/2011 odnosi se samo na podnošenje nacrta provedbenog akta i nacrta dnevnog reda.

94 Nadalje, valja navesti da iz Priloga 9. tužbi proizlazi da su poziv i dnevni red u vezi sa sastankom upravnog odbora od 18. srpnja 2013. datirani s 3. srpnja 2013. Tužitelj ne tvrdi da rok od 14 dana između datuma podnošenja nacrta dnevnog reda i datuma sastanka upravnog odbora, predviđen prvom rečenicom članka 3. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 182/2011, u ovom slučaju nije poštovan.

95 Članovi upravnog odbora odmah po primitku dnevnog reda upravnog odbora znali su da će se tijekom prijepodnevnog dijela sastanka predstaviti stanje tržišta mesa peradi i jaja i da će nakon 13 sati upravni odbor trebati dati svoje mišljenje o nacrtu uredbe kojom se utvrđuju izvozne subvencije u sektoru mesa peradi. Ta je okolnost članovima upravnog odbora ostavila dovoljno vremena da, ako to žele, dođu u kontakt s operatorima o kojima je riječ ili profesionalnim organizacijama kako bi dobili njihovo mišljenje o stanju tržišta i o iznosu izvoznih subvencija koji bi smatrali prikladnim ili da se putem javno dostupnih izvora upoznaju sa stanjem tržišta.

96 Nakon toga, Komisijino predstavljanje stanja tržišta tijekom prijepodnevnog dijela sastanka upravnog odbora od 18. srpnja 2013. dalo je državama članicama mogućnost razmjene gledišta i traženja od Komisije svih pojašnjenja o stanju tržišta.

97 Napokon, Komisija je predstavila nacrt pobijane uredbe tijekom poslijepodnevnog dijela sastanka. Što se tiče tog nacrta, valja podsjetiti na to da je to bila standardna uredba u kojoj su samo brojevi ažurirani (vidjeti točku 77. gore). Iz Priloga 10. tužbi proizlazi da je nacrt pobijane uredbe, kakav je podnesen upravnom odboru, bio preslika prethodne uredbe u kojoj su novi iznosi predloženih subvencija bili dopisani rukom. Iz tog dokumenta usto proizlazi da su, osim ažuriranja iznosa subvencija, izvršene jedino čisto formalne izmjene, poput ažuriranja datuma i broja uredbe.

98 Jedina informacija koja je dodana u poslijepodnevnom dijelu sastanka od 18. srpnja 2013., uz one s kojima su članovi upravnog odbora bili upoznati, bio je stoga točan iznos subvencija koji predlaže Komisija. Stoga nije bilo potrebno da rok koji je odredio predsjednik upravnog odbora bude dovoljan za analizu teksta uredbe, nego jedino za upoznavanje s činjenicom da je iznos koji Komisija predlaže nula i za oblikovanje mišljenja o tom prijedlogu.

99 S obzirom na okolnost da su članovi upravnog odbora prije datuma sastanka raspolagali s dovoljno vremena za oblikovanje mišljenja o stanju tržišta i da je stanje tržišta usto predstavljeno na prijepodnevnom dijelu sastanka, mogli su odmah dati mišljenje o Komisijinu prijedlogu da iznos subvencija odredi na nula.

100 Nadalje, ništa nije sprečavalo države članice da od Komisije zatraže dodatna pojašnjenja i detaljnije obrazloženje njezina prijedloga da iznos izvoznih subvencija odredi na nula. Države članice također su imale mogućnost uzeti riječ kako bi drugim članovima upravnog odbora objasnile da smatraju da to određivanje na nula nije opravdano s obzirom na stanje tržišta. Tužitelj ne tvrdi da je neki član upravnog odbora želio pridonijeti raspravi, a da je u tome bio spriječen jer nije bilo dovoljno vremena. Komisija sa svoje strane ističe da državama članicama nije raspodijelila vrijeme za govor i da je, po običaju, dala odgovor na svako postavljeno pitanje.

101 Nadalje, valja navesti da, kako to objašnjava Komisija a da se tužitelj u tom aspektu ne protivi, nijedan član upravnog odbora nije iznio prigovor ni u pogledu predstavljanja nacrta pobijane uredbe samo tijekom sastanka ni u pogledu roka između predstavljanja nacrta pobijane uredbe i njezina stavljanja na glasovanje.

102 Tužitelj je na raspravi tvrdio da, kad su države članice dobile podatke o stanju tržišta dva dana prije sastanka upravnog odbora, mogle su smatrati da, uzimajući u obzir razvoj tržišta, Komisija predlaže zadržavanje izvoznih subvencija na istoj razini kao u prethodnoj uredbi. Prema tužiteljevu mišljenju, dodavanje brojke nula tijekom sastanka upravnog odbora sve je promijenilo.

103 U tom smislu valja navesti da, ako član upravnog odbora smatra, s obzirom na predstavljanje stanja tržišta koje je priopćeno dva dana prije datuma održavanja sastanka, da njegov razvoj ne daje mjesta izmjeni iznosa izvoznih subvencija i ako u poslijepodnevnom dijelu sastanka upravnog odbora sazna da Komisija predlaže određivanje iznosa subvencija na nulu, on može, na temelju članka 3. stavka 4. Uredbe br. 182/2011, predložiti izmjene i, među ostalim, zadržati neizmijenjenim iznos subvencija koji je odredila prethodna uredba.

104 Iako tužitelj tvrdi da se države članice nisu imale vremena usuglasiti, ne tvrdi da se neka država članica protivila stavljanju nacrta pobijane uredbe na glasovanje. Valja istaknuti da je na državama članicama, a ne na tužitelju, da odluče trebaju li više vremena kako bi se usuglasile. Usto svaka država može uzeti riječ i drugim državama članicama objasniti razloge zbog kojih smatra neopravdanim određivanje izvoznih subvencija na nula, pozivajući tako druge države članice na glasovanje protiv nacrta pobijane uredbe.

105 Tužitelj smatra da činjenica da je glavni direktor Opće uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj automatsku ovjeru mogao izvršiti već u 15.46 h istog dana dokazuje nepostojanje ozbiljne rasprave o izvoznim subvencijama.

106 U tom smislu valja navesti da tužitelj ne može od članova upravnog odbora zahtijevati da posvete određeno vrijeme raspravi.

107 Na Komisiji je da predstavi stanje tržišta i članovima upravnog odbora pruži mogućnost postavljanja pitanja i izražavanja mišljenja o nacrtu provedbene uredbe. Ako malo država članica želi postaviti pitanje ili uzeti riječ radi iznošenja svojih stajališta, rasprava može završiti vrlo brzo. To ne znači da članovi upravnog odbora nisu imali stvarnih mogućnosti za izražavanje mišljenja u smislu članka 3.

stavka 3. Uredbe br. 182/2011. Usto valja podsjetiti na to da je stanje tržišta predstavljeno i o njemu se raspravljalo u prijepodnevnom dijelu sastanka upravnog odbora i da se u poslijepodnevnom dijelu raspravljalo samo o točnom iznosu subvencija koji je predlagala Komisija.

108 Iz prethodno navedenog proizlazi da je u ovom slučaju rok između predstavljanja nacrta pobijane uredbe i stavljanja na glasovanje bio dovoljan kako bi članovima upravnog odbora dao stvarne mogućnosti razmatranja tog nacrta i izražavanja mišljenja.

109 Nadalje, valja podsjetiti na to da, u skladu s drugom rečenicom članka 3. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 182/2011, rok za mišljenje upravnog odbora određuje predsjednik tog odbora s obzirom na žurnost predmeta.

110 Tužitelj je na raspravi u biti istaknuo da, za razliku od situacije koja je dovela do presude od 14. siječnja 1987. u predmetu Njemačka/Komisija (278/84, Zb., EU:C:1987:2), na koji se Komisija pozvala, u ovom slučaju nije postojao znatan poremećaj tržišta koji je mogao opravdati predstavljanje nacrta pobijane uredbe jedino tijekom sastanka.

111 U tom smislu valja navesti da, doduše, Komisija nije uputila na postojanje žurnosti u smislu da je stanje tržišta bilo takvo da je zahtijevalo hitnu izmjenu iznosa subvencija. Takva situacija usto bi Komisiji na temelju članka 164. stavka 2. Uredbe br. 1234/2007 omogućila da izmijeni iznos subvencija u vremenskom razmaku između dvaju redovitih utvrđivanja, i to bez pomoći upravnog odbora.

112 Pobijanom uredbom Komisija je provela redovito utvrđivanje iznosa izvoznih subvencija, a činjenica da je 3. srpnja 2013. upisala tu točku dnevnog reda za sastanak 18. srpnja 2013. svjedoči o tome da nije smatrala da postoji posebna žurnost za usvajanje iznosa subvencija.

113 Međutim, kao što to ističe Komisija, ne postoji nikakvo proturječje između redovite naravi utvrđivanja izvoznih subvencija i činjenice da, jednom kad dođe dan za to utvrđivanje, postoji nužnost brzog djelovanja uz iznimnu žurnost.

114 Iz formulacije druge rečenice članka 3. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 182/2011 proizlazi da je na predsjedniku upravnog odbora i, dakle, na Komisijinu predstavniku da odluči o žurnosti. Ispitivanje Općeg suda ograničeno je na ispitivanje postojanja očite pogreške u ocjeni ili zlouporabe ovlasti (vidjeti u tom smislu presudu Njemačka/Komisija, t. 110. *supra*, EU:C:1987:2, t. 13.).

115 Valja istaknuti da je postupak koji slijedi Komisija takve naravi da se izbjegne svaki rizik u vezi s mogućnošću curenja informacija. Naime, priopćavanje nacrta uredbe koji sadržava brojčane podatke tek nakon 13 sati na dan glasovanja upravnog odbora i usvajanja pobijane uredbe omogućuje da se izbjegne svaki rizik da operator može, nakon što sazna da će Komisija predložiti smanjenje iznosa subvencija, podnijeti zahtjeve za izvozne dozvole s unaprijed utvrđenim izvoznim subvencijama na koje se primjenjuju prethodni iznosi subvencija. Kao što je to Komisija objasnila, ona ima legitiman interes za izbjegavanje takvih špekulacija koje bi mogle naštetiti financijskim interesima Unije. Postupak koji slijedi Komisija jamči da će uredba koja utvrđuje novi iznos subvencija moći stupiti na snagu sutradan nakon sastanka upravnog odbora i da će se točan predloženi iznos priopćiti tek u trenutku u kojem se nijedan zahtjev za subvencije valjan za isti dan više neće moći podnijeti.

116 Nadalje, valja navesti da je Komisija u odgovoru na pisano pitanje o uobičajenoj praksi koju je slijedila istaknula da njezine službe općenito podnose svoj prijedlog iznosa izvoznih subvencija nadređenom tijelu tek dva dana prije sastanka upravnog odbora i da se odluka nadređenog tijela općenito donosi uoči sastanka upravnog odbora. Iz toga slijedi da Komisija nije mogla poslati nacrt pobijane uredbe koji sadržava predložene iznose u istom trenutku kad i nacrt pobijane uredbe jer ona sama još nije donijela odluku o iznosima koje će predložiti. Komisija ima legitiman interes da postupi na način da čak i prilikom redovitog utvrđivanja izvoznih subvencija uzme u obzir najnovije raspoložive podatke do datuma sastanka upravnog odbora. Iz dokumenta podnesenog upravnom odboru proizlazi da je

Komisija uzela u obzir vrlo nedavne podatke. Taj dokument tako sadržava tablicu o izvoznim dozvolama za tjedan od 8. do 14. srpnja 2013., što svjedoči o ažuriranju podataka nekoliko dana prije sastanka upravnog odbora.

117 Komisijin izbor da sama utvrdi svoj prijedlog iznosa izvoznih subvencija tek uoči sastanka upravnog odbora ne može se kritizirati. Tužitelj usto nije istaknuo da je Komisija vlastitu odluku o svojem prijedlogu trebala donijeti ranije.

118 Nadalje, valja navesti da slanje nacrta pobijane uredbe bez predloženih iznosa ne bi imalo nikakva smisla. Naime, budući da je pobijana uredba standardna uredba u kojoj su samo brojevi ažurirani, države članice unaprijed su poznavale tekst pobijane uredbe, osim u pogledu iznosa subvencija.

119 Rok za mišljenje upravnog odbora stoga je bio proporcionalan, a Komisijino ocjenjivanje žurnosti nije zahvaćeno ni očitom pogreškom u ocjeni ni zlouporabom ovlasti.

120 Iz svega prethodnog proizlazi da Komisija nije počinila povredu članka 3. stavka 3. Uredbe br. 182/2011.

[omissis]

B – *Drugi tužbeni razlog, koji se odnosi na povredu postupka i nenadležnost [omissis]*

201 Što se tiče argumenta prema kojem Poslovnik Komisije ne predviđa formalno da je poddelegacija dana 2004. još valjana 2013. jer su se opunomoćenici i opunomoćitelji promijenili, valja navesti sljedeće.

202 Ovlast ili poddelegacija ne dodjeljuje se fizičkoj osobi, nego osobi koja obavlja dužnost, tj. članu Komisije zaduženom za određeno područje ili glavnom direktoru određene opće uprave. Stoga ostaje valjana u slučaju promjene osoba koje obavljaju dužnost.

203 Za razliku od onoga za što se čini da tvrdi tužitelj, nije nužno da Komisijin unutarnji poslovnik izričito predviđa da dana poddelegacija ostaje valjana nakon promjene osoba koje su djelovale u svojstvu opunomoćenika ili opunomoćitelja. Naime, mogućnost dodjele ovlasti ili poddelegacija ima za cilj rasteretiti kolegij povjerenika ili člana Komisije o kojem je riječ od odluka za koje nije potrebno sudjelovanje kolegija ili povjerenika o kojem je riječ. Odluka o dodjeli ovlasti ili poddelegacije ima za cilj raspodijeliti nadležnosti unutar Komisije i nije riječ o dokazu povjerenja određenoj fizičkoj osobi. Osim u slučaju posebne drukčije odluke, nijedna ovlast ne dodjeljuje se *ad personam*. U ovom slučaju odluke o ovlasti i poddelegaciji odnose se na člana Komisije zaduženog za poljoprivredu i ruralni razvoj i glavnog direktora Opće uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj, a ne na poimence određene osobe.

[omissis]

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (peto vijeće),

proglašava i presuđuje:

1. Tužba se odbija.

2. Tilly-Sabco snosit će vlastite troškove, uključujući troškove u vezi s postupkom privremene pravne zaštite.

3. Europska komisija snosit će vlastite troškove, uključujući troškove u vezi s postupkom privremene pravne zaštite.

4. Doux SA snosit će vlastite troškove.

5. Francuska Republika snosit će vlastite troškove koje je imala kao intervenijent u postupku privremene pravne zaštite.

Dittrich Schwarcz Tomljenović

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 14. siječnja 2016.

Potpisi